

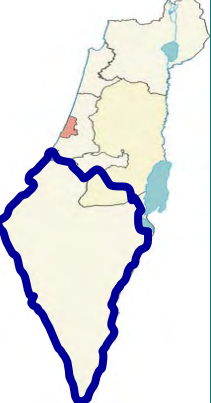
אמצעי המדיניות בתמ"א 35 התייחסות משרד החקלאות ופיתוח הכפר

ישיבה מיוחדת של המועצה הארצית
לתכנון ובניה 15.5.07

אמצעי המדיניות תמ"א 35

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- פיתוח תשתית חקלאית ברחבי הנגב
- פיתוח החקלאות הערבית המסורתית
- בחינה מחודשת של סל התמריצים לחקלאי תוך תמרוץ ההיבט הסביבתי-נופי
- התרת העברת זכויות העיבוד החקלאי לחקלאי אחר באותו ישוב
- תמריץ פיתוח תיירות ונופש במרחב הכפרי ושילוב חקלאות ותיירות

פיתוח תשתית חקלאית ברחבי הנגב

- משרד החקלאות ופיתוח הכפר בשיתוף נציבות מים, קק"ל והחטיבה להתיישבות פועלים לפיתוח התשתית החקלאית בנגב כולל:

– פיתוח מקורות מים

– השקעות בחממות

– פיתוח ענפים חדשים

- ההשקעות מקודמות באמצעות מינהלת השקעות הון בחקלאות וכחלק ממדיניות הפיתוח לשנת 2007
- המסגרת התקציבית – תקנה בדבר חיזוק הצפון ועוטף עזה 65 מליון ₪ (הרשאה להתחייב 113 מליון ₪).

פיתוח תשתית חקלאית ברחבי הנגב – חסמים וכלים

• חסמים לפיתוח

- חסם סטאטוטורי בהעדר זכויות בנייה של מבנים חקלאיים
- קושי במימוש תכניות בשל התנגדויות (רט"ג, צה"ל, משב"ט...)

• אמצעי ייצור

- הגדלת תקן הקרקע של נחלות בישובים המלח, ישובי הערבה וחלק מיישובי צפון מערב הנגב
- הגדלת תקני המים בערבה התיכונה ובים המלח
- פיתוח תשתיות מים – מאגרים, קווי הולכה, שימוש בקולחים

• ענפים חדשים

- פעילות מחקר ופיתוח בנגב (זנים חדשים, התאמה לאקלים ולסוגי המים השונים)
- מדגה מתועש ביבשה (אילת ורמת נגב) וכלובי דגים בים הפתוח

תמיכה ממשלתית בפיתוח

החקלאות הערבית המסורתית

- משרד החקלאות ופיתוח הכפר מסייע לפיתוחה של החקלאות במגזר הערבי במספר תחומים, כאשר **בצד החקלאות המסורתית ניתנים כלים לפיתוחה של חקלאות מודרנית.**
- התמיכה נעשית במגמה להתאים את החקלאות המסורתית לדרישות הגנת הסביבה, להביאה לכדי כלכליות, להתאימה לעקרונות פיתוח בר קיימא, לשמירת איכות חיי התושבים ולאיכות תוצרת החקלאית כנדרש כיום בעולם.

תשתיות חקלאיות במגזר הערבי

דרכים חקלאיות:

- משרד החקלאות מממן באופן מלא את שיקום הדרכים החקלאיות בישובים הערביים. (2007 – 7 מיליון ₪)

הוצאת בעלי חיים:

- משרד החקלאות מסייע בהוצאת הדירים והרפתות אל מחוץ לישוב הערבי, ע"י סיוע במענקים לתכנון, לפיתוח התשתיות והעתקת הדירים. (2007 – תקצוב תכנון)

מערכות מים:

- משרד החקלאות משתתף בשיקום והחלפת קווי המים הראשיים לאגודות החקלאיות בישובי הצפון (עפ"י רשימה) ובהקמת רשתות מי קולחין שבמסגרת אגודות המים.

תמיכה בענף הזית:

- תקציב שנתי של כ-1 מלש"ח מיועד לשיקום בתי בד קיימים.

סל התמריצים לחקלאי

תמרוץ ההיבט הסביבתי נופי

- משרד החקלאות ופיתוח הכפר מגבש עם משרד האוצר תכנית כוללת לתמרוץ עיבוד שטחים חקלאיים פתוחים התורמים לשמירת ההיבט הסביבתי – נופי.
- המשרד יעמיד כלים לעידוד אחזקת השטחים הפתוחים בהתייחס לתנודות החריפות הנגרמות להכנסות החקלאים מן השטחים הללו ותנאי אי ודאות גבוהים.

שטחים חקלאיים פתוחים

היקף השטח הראוי לעיבוד חקלאי במדינת ישראל
מסתכם בכ - 3.8 מליון דונם, כ- 20% משטחי המדינה.

בשנת 2005 הסתכם השטח המעובד ב- 2,956 מליון דונם

ערכם החיצוני לדונם של אותן תרומות הניתנות לכמות הוא
532 \$/דונם לשטחי בעל ו - 54.2 \$/ דונם לשטחי מרעה.

תמיכה בשטחים פתוחים

- משרד החקלאות ופיתוח הכפר מגבש עם משרד האוצר מתווה לתמיכה (2008) בדמות רשת בטחון לחקלאים על ידי הבטחת הכנסת מינימום מגידולים חקלאיים בשט"פ.
- תמיכה קבועה לדונם ניתנת ותינתן ל-3 סוגי גידולים:
 - גידול בקר וצאן במרעה בכל אזורי הארץ – 8 מליון ₪.
 - גידולי שדה – שטחי בעל – תקציב 5-12 מליון ₪.
 - גידול כותנה המושקית במי קולחין באיכות ירודה.
- יער מישקי – פיתוח יער למטרת ייצור עץ כחלק מטיפוח שטחים פתוחים

חקלאות בת קיימא

- עידוד הפיתוח של חקלאות משמרת קרקע – עיבודים בשיטת אי-פליחה. פיילוט בתכנית הביוספרית של מועצה אזורית מגידו.
- פיקוח על השטחים הפתוחים באמצעות הסיירת הירוקה – 1.1. מליון ₪.
- מענקים לאחזקת שטחי מרעה תמיכה בגידור ומתקני מרעה – 1.5 מליון ₪.

התרת העברת זכויות העיבוד

החקלאי לחקלאי אחר באותו ישוב

- ועדה רחבה שהקים המשרד במסגרת חוק ההתיישבות, גיבשה המלצות לשר בנושא.
- ההמלצות מתייחסות למדיניות ריכוז שטחים חקלאיים להבטחת עיבודם במספר דרכים בשים לב:

– לתנאי החכירה של קרקע חקלאית
– לתמורות והסינויים בחקלאות ישראל
– להתמחות הענפית
– להפנמת יתרונות לאודף בהיקפי הציבור
– להתפתחות שותפויות והתאחדויות הציבור שטחים חקלאיים
– לירידה במספר בעלי הנחלות העוסקים בחקלאות

המלצות הועדה

- הועדה ממליצה להתיר התקשרות לצורך עיבוד קרקע חקלאית בין חברי האגודה השיתופית בישוב, ובינם ובין האגודה.
- מומלץ להתיר התקשרות בתנאים מוגדרים בין אגודות חקלאיות שיתופיות, בין אגודה חקלאית שיתופית ו/או חבר באגודה לבין גורם שאינו בעל זכויות בקרקע.

תיירות ונופש במרחב הכפרי

שילוב חקלאות ותיירות

- משרד החקלאות ופיתוח הכפר מפעיל תכנית משותפת עם משרד התיירות לתמיכה ועידוד התיירות הכפרית.
- במסגרת זו ניתן סיוע לפיתוח תשתיות בישובים כפריים – "כפרי תיירות", וכן ניתן סיוע לחממות התיירות המסייעות ליזמים בתחום התיירות הכפרית בראשית דרכם. (6 מליון ₪).
- תמיכה בהשקעות בפיתוח מפעלי עיבוד תוצרת חקלאית בשילוב עם מרכזי מבקרים. (10 מליון ₪)
- תמיכה בפיתוח מיזמי תיירות חקלאית במשקים חקלאיים. (2 מליון ₪)

תיירות ונופש במרחב הכפרי

חסמים וכלים

- חסמים בתחום התכנון והקניין – קונפליקטים בין רמות תכנון שונות, בין תכנית לזכויות הנחלה
- העדר תשתית מתאימה בישוב – פיזית וחברתית
- יצירת ממשק נכון בין החקלאות, הפל"ח והתיירות הכפרית והחקלאית

- סיוע לקידום תכניות אב ומתאר במועצות האזוריות
- פיתוח תשתיות בישובים בעלי פוטנציאל תיירותי
- עידוד השילוב של תיירות בחקלאות בראייה כוללת של החקלאות המודרנית בכפר הישראלי

חוק ההתיישבות

- חוק ההתיישבות החקלאית אושר בשנת 1967
- למי שהוקצו קרקע ומים לשימוש חקלאי, יעשה בהם שימוש חקלאי בעצמו ולא יעביר אותם לאחרים, אלא אם כן קיבל אישור משר החקלאות או ממי ששר החקלאות הסמיכו לכך.